

A NAGY-KANIZSAI VÁROSI

IPARISKOLA

ÉRTESITŐJE

AZ 1893—94. TANÉVRŐL.

VIII. ÉVFOLYAM.

KÖZZÉTESZI

A TANTESTÜLET.

NAGY-KANIZSA, 1894.

NYOMATOTT WEISS L. ÉS F. KÖNYVNYOMDAJÁBAN

Magyar Királyság
T. NAGYKAMARAI TÁRSASÁG

NYELVTAN

ÉLETVIZSÁG

AZ 1888-ÉVI TÁRSASÁGI

VIII. ÉVFOLYAM

A TÁRSASÁGI

MAGYAR KAMARA

Rajztanítás az iparos tanonciz iskolában.

Azt hiszem, nem fogok ellentmondásra találni sehoh, ha határozottan azt állítom, hogy egy iparosra nézve legszükségesebb a rajz tudása és az ebbeli határozott jártasság. Arra pedig, hogy iparosaink ezt elsajátítsák, az ipariskola van hivatva első sorban, a mely nem az általános, de a rajzoktatásra fektet fősulyt. Itt kell felkelteni a teljesen elhanyagoltan nevelt gyermekekben az érdeklődést, itt kell belecsepegtetni azon tudatot, hogy miképp és mi módon lehetnek értelmes és ügyes iparosok, s mi módon biztosíthatják magukat a külföld ellenében.

Igen, mindennek az alapját a tanonciz iskolában kellene megadni, de sajnos, jelenlegi körülményeink oly mostohák, hogy ezen missiónkat a legjobb akarattal, a legnagyobb szorgalommal se vagyunk képesek elérni. — Az ezt okozó hibákra és mulasztókra rámutatni egyenesen, kissé kényes és kellemetlen, de elég szomorú, hogy a rideg valóságot kell kimondanunk, mi nem más, mint a jelenlegi iskola-látogatás nagymérvű rendtelensége, a mi nem a tanoncizoknak, hanem az iparos mestereknek tudandó be. Nem tudom elgondolni, hogy miképp gondolkozik azon iparos mester, ki tanoncizát, nemhogy lelkiismeretes szigorral szoritaná az iskola-látogatásra, sőt munkába fogja, hogy azon pár órát, melyet iskolában kellene tölteni — a maga anyagi hasznára aknázza ki. — Így természetesen az éretlen és előrenemlátó gyermek, nem törődve az iskolával, teljesen feleslegesnek tartja ezt ép úgy, mint mestere.

Elsősorban ezt találom azon oknak, a mely a haladásban gátol, másodsorban a tanító-testület részéről mutatkozó elnézést, melyet a mulasztókkal szemben gyakorol. — Itt kellene erélyesen fellépni, — akkor könnyen segíthetnénk bajainkon. Ezek részletes fejtegetésébe azonban nem akarok bocsátkozni, szükségesebbnek tartom feladatomat kifejtteni; ez elég arra, hogy mindenki ezeket megfontolva, igyekezzék tőle telhetőleg célunk elérésére segíteni.

Ha célunkat akarjuk elérni, t. i., hogy értelmes és alapos rajzoktatásban részesítsük iparos-tanoncizainkat, akkor azt kell

megfontolnunk, hogy erre elég helyes-e a tömeges és általános rajzoktatás?!

A higgadt és józan ész csak azt mondhatja, hogy nem! Én sem tartom ezen utat helyesnek célunk elérésére.

Határozottan állítom és feltétlenül szükségesnek tartom a szakrajzolást, a mely egyedüli, biztos utunk arra, hogy akaratunkat megvalósítsuk.

Összehasonlítjuk az általános és szakszerű rajzoktatást, a miből mindkettőnek kilátszik az árny- és fényoldala.

Az általános rajzoktatásban résztvesz: csizmadia, kalapos, bognár, kocsi-gyártó, ács, asztalos, kovács, lakatos, kőmives, kárpitos stb. szóval mindenféle tanoncz egy és ugyanazon időben.

Itt láthatjuk, hogy 10—16-féle mesterséggel foglalkozó gyermekeket kell oktatni rajzra, — a mi egyik vagy másiknak mesterségéhez alkalmas, de mindenikéhez korántsem. — Azt pedig, hogy minden szakmabelinek mesterségéhez alkalmas rajzot adhasson egy ember, és hogy ezt vezethesse kellően, — képtelenségnek tartom. Ugy szintén képtelenségnek tartom azt is, hogy a különböző mesterségen lévő gyermekeknek érdeklődését fel lehessen kelteni a rajz iránt, ha nem szakmájához szükséges rajzot adunk, a mit könnyen megértene és elsajátíthatna a már tanult mestersége alapján is.

A tömeges oktatásnál tekintelbe kell vennünk azt is, hogy nem a törvény által előírt 40 tanuló, hanem 120-nak kellene a rajzoktatáson megjelenni (a mi sajnos még soha sem történt meg), a mely tömegnek a rajzoktatásbani helyes vezetése el nem érhető.

Ily oktatással, látható és érhető, hogy céljt nem érünk, észrevehetjük azt is, miszerint a tömeges oktatás nem alkalmas arra, hogy az iparos tanulók rajzban csak részben is kiképeztesse nek.

Ezen okoknál fogva sietnünk kell a tömeges oktatás helyébe a szaktanítást hozni be, a mi biztosít arra, hogy értelmes, ügyes és szépérzéssel bíró iparosokat nevelhetünk, a kik minden tekintetben és biztosan fognak haladni, s a kiknek nem kell azon nehézségekkel megküzdeni, mint eddig a legtöbb iparosnak.

Egyedüli utunk, a melyen haladhatunk a szakoktatás, mely nemcsak a rajz, hanem más szaktárgyak, pl. vegytan, könyvvel stb. elsajátítását is elősegíti.

Helyesnek találom a szakoktatást azért is, mert itt 40 tanuló jelenhet meg egyszerre, a kiket biztosan és céljtudatosan lehet (mindeniket saját szakmájában) vezetni, a nélkül, hogy a jelenlegi tétlen gyermekekkel kellene küzdeni.

Iparosaink, hogy mennyire érzik a rajz hiányát, azt hiszem mindenki — a ki egy kis figyelmet fordított erre — észrevette

és tudja. Sajnos, de való, hogy a legtöbb iparos maig se tud rajz után dolgozni. Szomorú való, hogy a külfölddel nem tudunk versenyre szállni, hanem tétlenül engedjük, hogy saját nyers terményeinket a külföld dolgozza fel, s azt itt mint kész árut bocsássa kereskedésbe.

S mindennek mi az oka?!

Semmi más, mint az, hogy nem vagyunk képesek arra, hogy stylszerü, az izlésnek megfelelő munkát állítsunk elő.

S mi oka annak, hogy nem tudunk stylszerüen dolgozni?! Az, hogy nem tudunk rajzolni és rajz után dolgozni. Nem ismerjük fel a különböző stylek helyes, rendszeres és okszerű alkalmazását, s így tárgyainknak se tudunk tetszetős alakot adni, mivel hiányzik a szépérzékünk, a mire különösen a rajz-tanulás által tehetünk szert. Ezen nagy bajunkon segíteni kell oly módon, hogy iparos növendékeinket szak-rajzoktatásban részesítsük.

Vetközzük le az eddigi közönyösséget, s legyünk teljes erőnkkel azon, hogy a jövő iparosoknak adjuk meg azt, a miben az eddigiek nem részesültek. Összevetett vállal munkálkodjunk, legyünk mindenben egymás segítségére, dolgozzunk érdekekkel és odaadással s így czélunkat biztosan elérjük, a mi által nemcsak az egyének, hanem a nemzet jólétét is elősegítjük, a mit szivemből kívánok!

P. M.

II.

Az ipariskolai bizottság:

Elnök: Babochay György, polgármester.

Alelnök: Nucsecz József.

Jegyző: Németh Ignác.

Gondnok: Knáusz Boldizsár † 1894. május 7.

Tagok:

Dr. Bartha Gyula
 Dr. Benczik Ferencz
 Bún Samu
 Ebenspanger Lipót
 Faics Lajos
 Fischl Pál
 Dr. Gerő József
 Györffy János
 Gutmann Vilmos
 Haba József
 Halis István
 Hegedüs László
 Hoffmann Mór
 Juhász György
 Lengyel Lajos

Löwy Adolf
 Malkovich Sándor
 Mihálec József
 Dr. Neusiedler Antal
 Plihál Ferencz
 Plosszer Ignác
 Récesy György
 Dr. Rothschild Samu
 Sallér Lajos
 Dr. Schreyer Lajos
 Dr. Szukits Nándor
 Tóth István
 Tuboly Viktor
 Varga Lajos
 Venczel Rezső

Iparhatósági megbizottak:

Fehér Pál
 Novacek Imre
 Kilik Béla
 Bodis János
 Munkácsy Nándor
 Fialovits Lajos, elnök
 Szattler Mór

Gutman Gyula
 Weiser József
 Locke József
 Geisl Victor
 Ábrahám Károly
 Duresák József
 Hegedüs Mátyás

Hahn Sándor
 Németh György
 Lítvai András
 Országh Kálmán
 Szelig Antal
 Buday Lajos

III.

Tantestület. 1893/94. —

Ábrahám Gyula, népiskolai tanító.

Erdősi Bálint, népiskolai tanító.

Lisztner József, népiskolai tanító.

Papp Miklós, polgári iskolára képesített rajztanár.

Tóth István, népiskolai tanító s igazgatói teendőkkel megbizott.

Venczel Rezső, népiskolai tanító.

A tanítók mindegyike osztályában — a rajzot kivéve — a többi tárgyakat maga tanította.

IV.

Tanterv.

Előkészítő-, kezdő- és haladó-osztály.

Osztályfőnök: Lisztner József.

Irás, olvasás. A betűk megismertetése az írva-olvasás alapján; olvasási gyakorlatok a Martonfy és Trájlér abcéskönyv szerint, nagyobb részénél egész végig. — Számvetés: fejbeli és a négy alpmivelet 1—100-ig terjedő számkörben.

A rajzolásból ugyanazok alapfogalmai, melyek a szabadkézi rajz tekintetében, az iparostanulók első évi tanfolyamára kiszabattak.

A. I. osztály.

Osztályfőnök: Tóth István.

1. Szabadkézi rajz: Az I. osztály tananyaga: az egyenes és hajlított vonalak összekötése, combinatioi, görög és mór stülű szalagdiszek előállításai.

Mértani rajzolás: Az eszközök megismertetése és használási módja. A pont, vonal, lap és test általános nemei, graficus előállításának módja. Egyenes vonalak alpmiveletei és mérése, két vonal relatív fekvése, a kör-húr, átmérő és sugár. A szögek mérése, másolása és alpmiveletei. A sokszögek tulajdonságai és szerkesztése.

2. Olvasás, írás, fogalmazás 2 órán. Az elsőfoku ipariskolák első, második és harmadik osztályai számára Martonfy-Trájlér-féle olvasókönyv. Elbeszélések:

a) melyekben lehetőleg iparűző személyek szerepelnek, feltüntetvén az iparosok közti kívánatos jó tulajdonságokat u. m. munkaszeretetet, pontosságot, becsületességet, mértékletességet, takarékoságot, erkölcsi tisztaságot, a törvények iránti engedelmességet, hazaszeretetet, békés indulatot s megelegetést stb.

b) Az iparosok által feldolgozni szokott állati és ásványi terményekről, különös tekintettel azok ipari feldolgozására.

c) A hazai történelemből: a magyarok őshazája, a mai hazánkban költözködésök Árpád vezérlete alatt, Géza fejedelem, István keresztelése, koronázása és uralkodása. A török hódoltság, magyar hősök a török harcokban, Mária Terézia, Széchenyi István és kora. Az ujjászületett Magyarország. A szabadságharc. Deák Ferencz és a kiegyezés. Nagy Lajos, Hunyady János mint kormányzó és Hunyady Mátyás mint király.

d) A hazai földrajzból: Magyarország nagysága és égalja. Magyarország terményei, Magyarország lakosai nemzetiség és vallás szerint. A magyar nemzet. Az ipart és kereskedést előmozdító eszközök stb.

e) Az iparos tanulók kötelességei tanítómestereik iránt, illemszabályok a háznál, az iskolában és nyilvános helyeken.

Az olvasmányok tartalmának felfogása mellett törekedtem őket rávezetni a nyelvtani ismeretek elsajátítására, nevezetesen: a mondatok megismerése- és szerkesztésére, a gyökök kikeresésére, ez uton a helyesírásra, továbbá a beszédreszek megismerésére és a szóragozásra.

Fogalmazás: az elbeszéltek utáni fogalmazás, nyugták s egyszerű levelek fogalmazása.

3. Szám- és mértan, heti 2 órán. Az egy s több nevezetűekkel négy műtét és a tizedes törték.

Az elemi mértanból az egyenes vonalú idomok területtana.

B. I. osztály.

Osztályfőnök: Venczel Rezső.

Ugyanaz mint az A. I. osztálynál.

II. osztály.

Osztályfőnök: Erdősy Bálint.

1. Szabadkézi rajz: a csigavonal és elipsis. Jellemző levélidomok rajzolása természetéről és stylizált mintákról. Egyszerűbb és összetettebb síkékitmények folytatatolagos rajzolása, a görög, római, román és renaissance kor stylfajából, a stylfajok jellemző tulajdonainak bemutatásával és népszerű magyarázatával.

Mértani testek, u. m.: kocka, hasáb, gúla, henger, a kúpnak távlati rajzolása szabadkézből, a perspectiva és árnyéktan főbb elveinek s szabályainak népszerű magyarázatával.

2. Mértani rajz, síkmértan. (Planimetria.) Az ellipsis, a csigavonalak, ovalisok és néhány más fontosabb és gyakorlati alkalmazást nyerő görbe vonal rajzolása.

Két egyenes vonal, az egyenes és sík, két és három sík relatív fekvése. Az egyenes szög a síkkal, a lapszög, a testszög (triáger), az ide vonatkozó legfontosabb tételek, különös tekintettel az ábrázoló mértanra.

Tömörmértan. (Stereometria.) A szögletes és gömbölyű testek nemei, összeállósága, hasonlósága, különösen a hasáb, gúla, henger, kúp és gömb.

Olvasás: Az olvasókönyv alapján tanított: történelem, mértan, továbbá a magyar alkotmány, polgári jogok és kötelességek ismerete.

Fogalmazás: a levelek és polgári ügyiratok fogalmazása, p. o. számla, üzleti hirdetés, nyugtatóvány, ellennyugtatóvány, vevény, kötelezvény, jótállás, felmondás, bizonyítvány, szerződés, átruházás, térítvény.

Számtan. A négy alapmivelet közönséges törtekkel, a viszonyok, egyszerű- és összetett arányok, társaságszabály és tőke-, kamat-, százalékos és időszámítás.

Mértan. Területszámítások: a négyzet-, derékszögű négyszög-, háromszög-, szabálytalan négyszögek és sokszögek-, szabályos sokszögek- és a kör kerülete és felületének kiszámítása.

III. osztály.

Osztályfőnök: A b r a h á m G y u l a.

1. a) Szabadkézi rajz: Folytatólagos gyakorlása a síkéitmények rajzolásának. Bemutatása és rajzolása mintaszerű régibb magyar szöveteken és himzéseken előforduló ékitménymotívumoknak.

Mintaszerű domború ékitményeknek, valamint figurális mintáknak körvonalban és egyszerűen árnyékolt rajzoltatása a haladottabb növényekkel, főszmintákról.

Folytatólagos gyakorlása a szemléleti alapon való távlati rajzolásnak szabályos mértani testekről, ilyenek csoportozatairól és egyszerűbb építészeti jellegű tárgyakra (oszlop, talapzat, szekrény, forgó testek stb.) kör-razban és egyszerű árnyékolással. Emlékezetből való rajzolás gyakorlása. Egyszerű síkdiszítési tervezések a feldolgozott tananyag köréből kiszemelt feladatok nyomán. b) Ábrázoló mértan.

I. Vetülettan.

Bevezetés. A pont, vonal, síkidomok ábrázolása, homlok, alaprajzok és keresztmetszetek.

II. Árnyéktan.

A leggyakrabban előforduló idomok és testek saját és vetett árnyékának szerkesztése. A megvilágítás intenzitásának alapelvei.

III. Perspektívák.

Az axonometria alapelvei és alkalmazása. Perspektivikus képek előállítása a metszeti mód szerint.

2. b) A humán és a reál tantárgyakra vonatkozó tananyag az olvasókönyvben foglalt olvasmányok alapján tárgyalatott. Olvasókönyvül használtatott a Dr. Emericz G. és társai által, az első foku ipariskolák III. osztálya számára kiadott kézikönyv.

a) A hazai történelemből fölvetettek a kiváló történelmi alakok, így Árpád a honalapító, Szt. István és Szt. László, IV. Béla, I. és II. Lajos; az események közül pedig főleg azok beszéltek meg, melyek a szereplő egyének akarati elhatározására kiválóan döntő befolyást gyakoroltak.

b) A földrajzból: Europa geográfiai helyzete, alakja, kiterjedése, vízszintes és függélyes tagosultsága, folyamrendszere, égalja, faunája és flórája. Lakosai nemzetiség, vallás, foglalkozás és műveltség szerint. A közlekedési utak közül: a főbb csatornák, vasúthálózatok, hágók és alagutak ismertettek meg, egyuttal Európa nevezetesebb ipartelepei is.

c) Számtanból: Az idegen pénzek átszámítása, a vegyítési szabály mikénti alkalmazása, a négyzetre emelés, négyzetgyökvonás és köbreemelés.

d) A mértanból: A területszámítás és a szabályos testek felületének és köbtartalmának kiszámítása.

e) A könyvviteltanból megismertettek a növendékek a főkönyv számláival, az árukönyv és a nyersmérleggel.

f) A természetrajz és vegytan köréből megismertettek mindazon ásványok, melyek kiválóan az ipar, vegyészeti és kohászat szolgálatában állanak.

g) A természettanból elméletileg kifejtetett a delejesség és villanyosság tüneményeinek fontossága a tudomány és gyakorlati életre nézve.

v.

Órarend.

Napok	Tanítási órák	Előkészítő, kezdő és haladó oszt.	A. I. oszt	B. I. oszt.	II. osztály	III. osztály
Vasárnap	d. e. 9—12 d. u. 2—4	Írás, olvasás, beszéd-értelmelemek.	Olvasás, földrajz, fej- és jegyszámolás	Olvasás, földrajz, fej- és jegyszámolás	Szabadkézi rajz Term. rajz, vegytan és természettan, mennyiségtan	
Hétfő	7—8 8—9	Szabadkézi rajz				Történelem, földrajz, mértan és könyvviteltan
Kedd	7—8 8—9		Mértani rajz		Olvasás, földrajz, fej- és jegyszámolás	
Szerda	7—8 8—9		Olvasás, földrajz, fej- és jegyszámolás			
Csütörtök	7—8 8—9	Írás, olvasás, beszéd-értel. gyakorlat		Olvas., nyelvtan, fogalmazás, írás és történelem		
Péntek	7—8 8—9				Történelem, fogalmazás, mértan és könyvviteltan	

VI.

Nagy-Kanizsa rend. tan. város

községi ipariskolájának 1894—95. tanévi bevétel s kiadásokról szóló kimutatása.

Bevétel	850 frt
Kiadás	<u>1757</u>
Mutatkozik hiány	907 frt

VII.

Adatok a mult tanévről.

Iskolánk az elmúlt 1893—94-ik tanévvel fennállásának nyolczadik évét töltötte be.

Mult év augusztus hó 31-én tartván meg a tantestület szervezkedő ülését, jegyzőül szótöbbséggel Papp Miklós rajztanár úr választatott meg; melyen aztán úgy a használandó tankönyvek, valamint a tanítási napok és órák is, ugyanekkor lettek megállapítva.

A tantestület — különösen a napok beosztásánál — mint a megelőző mult-, úgy a most befejezett tanévben is, részint a tanítómesterek érdekeit tartván szem előtt, részint pedig a fegyelem könnyebb fenntartása céljából is, a tanítási napokat nem egy időben egyszerre, hanem osztályonként más-más napokra véleményezte kitűzetni.

Később e megállapodásnál annyiban történt változás, a mennyiben a tisztelt iparos-mester urak kérelmezték, hogy a vasárnap délelőtti tanítás — kivéve a rajzot — tétetnek át délutánra, miután ekkor tanonczaikat könnyebben nélkülözhetik. A tett ajánlatot a tantestület elfogadta, azon reményben lévén: hogy népesebb látogatás mellett sikeresebb lesz a tanítás; de az ígélet nem bizonyult valónak, sőt határozott visszaesés történt.

A tanítás köznapokon mindig 7—9-ig tartatott meg. Ezen is a jövő tanévben okvetetlenül segitni kell, mert a késői órák a mellett, hogy legtöbb tanoncz egész napi talpon lét után — csak aludni jön ide, még az immoralra is nagy mértékben nyújt alkalmat.

A tankönyvek használatára vonatkozólag, dr. Gyulay-féle könyvek helyett, Mártonfy-Trájer olvasó könyvek lettek elfogadva.

A tantestület eme intézkedéseit jóváhagyás végett közölte a tek. Iparhatósággal, mely azt jóváhagyó tudomásul vette, jegyzőkönyvi kivonatban pedig a megyei tekintetes kir. tanfelügyelői hivatallal is.

A beiratások szept. hó 1-től 10-éig tartattak, ez idő alatt beiratkozott 253, a hónap végeig 270 és márczius 14-éig 347, 19-el több, mint az előző tanévben.

Szeptember hó 11-én összejöttek az összes beirt tanoncok egy osztályba, hol nekik a szabályrendelet mihez tartás végett felolvastattott és megmagyaráztattott; 12-én a tanítás kezdetét vette, és kivéve a karácsonyi és husvéti egy hetet, szakadatlanul folyt egész június hó 24-éig.

A beirt növendékek, a mult évi osztályzatuk, vagy megvizsgált képességük és a magyar nyelvbeni jártasságuk szerint 5 osztályba osztattak, u. m. előkészítő, kezdő- és haladó-, A. és B. I-ső, II-ik és III-ik osztályba; és pedig az előkészítő, kezdő-haladóba 60, az A. I-sőbe 83, a B. I-sőbe 60, a II-ikba 88 és a III-ik osztályba 58 növendék.

A tantestület évközben rendszeren minden hónapban megtartotta üléseit. Ez üléseken a rendetlen, pajkos viseletű tanoncok szóba kerültek, és tettükért megdorgáltattak; ismételt esetben pedig tanító mestereiket és az ipartestületi választmányt is értesítették erről.

A hanyagul járó tanoncok neveit, mulasztásaik kitüntetésével a tek. iparhatóságnak a tantestület időről-időre beszolgáltatta. Mi mindannyiszor a kiadónak adatott ki, azon meghagyással küldje szét, visszavárás mellett az érdekelt iparosokhoz, hogy tanoncaik mulasztását igazolhassák.

Erre vonatkozólag szükségesnek tartom megemlíteni, hogy igen sok szegénysorsú tanoncznak, mivel hanyagul látogatták az előadásokat, a tek. iparhatóság tandíjukat nem engedte el; sőt egy párnak még tanoncz idejét is meghosszabbította.

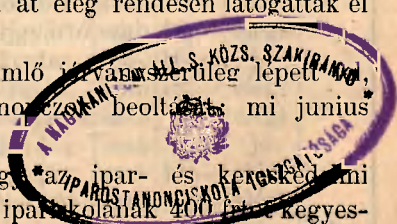
Kedves kötelességemnek tartom megemlíteni azt is, hogy megyénk kir. tanfelügyelője, nagyságos dr. Ruzsicska Kálmán úr, február hó 11-én szerencsételte becses látogatásával ipariskolánkat.

Az iparbizottsági tagok is egész éven át elég rendszeren látogattak el az előadásokra.

Miután testvér városunk területén a himlő járvány szerűleg lépett fel, a tek. iparhatóság elrendelte az iparos tanonczok beoltását; mi június hó 10-én meg is történt.

Hálás köszönettel említem meg, hogy az ipar- és kereskedelmi miniszter úr ő nagyméltósága az alsófoku ipariskolának 400 forintot kegyeskedett engedélyezni.

Helyén valónak látom megemlíteni, hogy a jelen évi munka kiállításon 64 tanoncz pályázott 64 tárggyal és mintegy 254 darab különféle rajzzal; bizony ez összehasonlítva az előző évekkkel elég csekély, de mit tehetünk erről, mikor a tanonczok százszor is elmondták: mi nem készít-

hetünk, mert tanító mestereink nem engednek munkát készíteni; de én ezt nem hiszem, hanem itt azt gondolom: legnagyobb akadályt gördítő . . . az anyagi helyzet.

Az évváró vizsga június hó 24-én volt, melyen jelen volt az iparhatóság részéről Varga János városi tanácsos, mint iparhatósági tag.

A munka kiállítást pedig tek. Lengyel Lajos városi főjegyző úr tekintette meg, s több tárgyat élénk érdeklődéssel vizsgált meg.

Az ipartestület részéről kiküldött vizsgáló bizottsági tagok voltak: Samu József egyleti elnök, Jelenek József jegyző, Viola József ellenőr, Topolits János, Takács József, Szücs József, Nagy Károly, Reithoffer János, Hell János, Tánicsics József, Bognár István, Farkas József, Stern Károly, Hernyovics Bertalan választmányi tagok. Az elszámolt úrak két részre oszolván, egyik részük a kiállítást tekintette és bírálta meg; többek fölött elismerőleg nyilatkoztak, néhányat közülök diszokmánynyal tüntettek ki; más részük pedig osztályonként szétvált és végig hallgatták a feleleteket és a vizsga befejeztével, a hallottak felett meglegedésüket nyilvánították.

A tisztelt urak szíves megjelenésükért fogadják a tantestület hálás köszönetét.

Az érdemsorozatban előforduló rövidítések magyarázata.

Reformatus: rf., izraelita: izr., evangélikus: ev. A hol a név után vallás jelezve nincsen, ott római katolikus értendő.

Erkölcsei viseletre nézve: szab. = szabályszerű, k. sz. = kevésbé szabályszerű.

Előmenetelre nézve: elégs = elégséges, elégt = elégtelen, dicsér = dicséretes, felsz = felszabadult.

VIII.

A tanulók névsora és érdemjegyei.

Előkészítő, kezdő- és haladó osztály.

A t a n u l ó						Mulasztott órák	Általános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazolt			
Ács Béla	Schaller Lajos	kőmives	szab	58	18	elégs		
Árvai Sándor	Morandini R.	kőmives	szab	12	—	elégt		
Bród Ernő	Müller József	szabó	szab	10	—	elégt		
Bonczók József	Stokker Fer.	asztalos	szab	134	—	elégt		
5 Böte Vincze	Kovács György	csizmadia	szab	52	—	elégt	felsz.	
Czenján Iván	Schável János	lakatos	szab	22	—	jó		
Czenján József	Schável János	lakatos	szab	18	—	jó		
Csanádi József	Tóth Mihály	ács	szab	50	12	elégs		
Dolmányos István	Hartman Ign.	lakatos	szab	66	—	elégs		
10 Domiján Imre	Ren István	csizmadia	szab	18	—	elégs		
Faics János	Tóth Mihály	ács	szab	68	—	elégs		
Fráncsics Ignác	Szelig Antal	szijgyártó	szab	82	17	elégs		
Farantai Sándor	Schaller Lajos	kőmives	szab	46	12	elégs		
Faics József	Nagy Ignác	kőmives	szab	82	—	elégt		
15 Godinek László	Szatler Károly	festő	szab	102	45	elégs		
Golenkó József	Mátyás István	csizmadia	szab	100	49	elégt		
Gergye János	Horváth József	kovács	szab	28	—	elégt		
Hobinka Bálint	Beierl Ferenc	hentes	jó	16	—	jó		
Horváth Mátyás	Horváth József	kovács	szab	68	—	elégs		
20 Horváth József	Fupp László	czipész	szab	114	—	elégt		
Harangozó Bódi	Horváth József	csizmadia	szab	8	—	elégt		
Kirchenknopf Fer.	Horváth József	csizmadia	szab	26	—	elégs		
Kovács István	Frank Márton	czipész	szab	124	—	elégt		
Knausz Kálmán	Zelenák Antal	kőmives	szab	86	—	elégt		
25 Kovács Sándor	Kovács Imre	szabó	szab	20	—	elégs		
Káráfiát Vincze	Szabó Károly	köteles	szab	34	—	elégs		
Lövik Ferenc	Philip Lipót	asztalos	szab	16	—	elégs		
Molnár István	Szánthó János	kőmives	szab	52	—	elégs		
Meskó János	Horváth Kár.	szijgyártó	szab	42	—	elégs		
30 Megyimorecz Lipót	Beierl Ferenc	hentes	jó	16	—	jó		
Mák Mihály	Lejdl István	czipész	szab	72	—	elégt		
Magyar Károly	Magyar Ferenc	csizmadia	szab	114	—	elégt		
Maurer József	Abrahám Kár.	hentes	szab	8	—	jó		
Németh Sándor	Hilgenstadt R.	kalapos	szab	44	—	elégt		
35 ifj. Németh József	Knáusz Ferenc	bognár	szab	84	—	elégt		
id. Németh József	Mantuanó Ede	kéménys.	szab	56	—	elégs	felsz.	
Pilipár Zsigmond	Hilcz Lajos	csizmadia	szab	38	—	elégt		
Pácsándi András	Takács József	csizmadia	szab	24	—	jó		
Pucz Sándor	Hell János	czipész	szab	40	—	elégs		
40 Perkopfer József	Tóth József	kovács	szab	78	—	elégs		

A t a n u l ó						Mulasz-	Általános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglakozása	erkölcsi viselete	tött órák				
				összege	igazolt			
	Pévecz Lajos	Miltényi Sánd.	czipész	szab	28	—	elégs	
	Sipos István	Geizel Győző	kőmives	szab	14	—	elégs	
	Sipos Imre	Geizel Győző	kőmives	szab	16	—	elégs	
	Szűcs György	Bóda József	czipész	szab	58	—	elégs	
45	Szél József	Szelig Antal	szijgyártó	szab	86	—	elégs	
	Szabó József	Szabó József	lakatos	szab	78	—	elégs	
	Szabó Károly	Turbéki János	csizmadia	szab	84	—	elégs	
	Sabján Péter	Szizgyártó Mih.	kovács	szab	136	—	elégt	
	Szabó János	Frank Márton	czipész	szab	162	—	elégt	
50	Sipos Zsigmond	Radasits Istv.	kovács	szab	32	—	elégt	
	Szánthó László	Mersics Ede	czipész	szab	20	—	elégs	
	Sárecz Gyula	Magyar József	kőmives	szab	10	—	elégt	
	Tibol János	Fiálovics Lajos	asztalos	szab	54	—	elégs	
	Tompos János	Hock Fülöp	kovács	szab	36	—	elégs	
55	Teperics Gyula	Döme Miklós	czipész	szab	20	—	jó	
	Táusz Ödön	Farkas József	kovács	szab	30	—	elégs	felsz.
	Tollár József	Schaller Lajos	kőmives	szab	72	—	elégt	
	Tomásics István	Bedekovics Istv.	csizmadia	szab	32	—	elégt	
	Vellák Lajos	Günzer Sándor	asztalos	szab	44	—	elégs	
60	Zsezse Mihály	Sternát Ferenc	csizmadia	szab	22	—	elégs	

A. I. osztály.

A t a n u l ó				Mulasz- tott órák		Általános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazolt		
	Antalics Ferencz	Spetta Dániel	órászab	105	41	elégt	
	Bajdán Lajos	Vokuon Antal	hentes	—	—	elégs	felsz.
	Bauer József	Metz Lajos	kefekötő	34	34	elégt	
	Bezák Ernő	Fischel Fülöp	könyvk.	—	—		elkölt
5	Bodánecz Géza	Lodner Ferenc	pék	80	—	elégt	
	*Bor Hubert	Weiser József	gépész	—	—		
	Brünner Gyula	Mersics Ede	czipész	120	86	elégt	
	Brünner Ferencz	Grádiéski Mátý.	asztalos	95	19	jó	
	Buza Zsigmond	Fechtenberger János	ács	—	—		elkölt
10	Czerkvensics Istv.	Kovácsics Istv.	csizmadia	jó	—	elégs	felsz.
	Czerép József	Keszler Lajos	bádogos	k. sz.	32	2	elégt
	*Csik József	Pimeizli Henr.	czipész	—	—		
	Fischer Adolf	Németh Imre	kovács	24	18	elégs	
	Föld Lajos	Kovács Imre	szabó	9	9	jó	
15	*Fucker József	Ábrahám Kár.	mészáros	jó	—		
	Gáspár József	Hirschl Antal	szabó	—	—	elégs	
	Gászler Kálmán	Klappert János	szijgyártó	—	el.	az	ipart
	Grác György	Fleischacker J.	kőmives	—	—	nem	járt
	Granatér Emil	Kumpert Antal	szabó	jó	—	jeles	
20	Göndöcs József	Szűcs József	csizmadia	17	17	elégt	
	Gútt Miksa	Brüll Sándor	lakatos	jó	84	13	elégt
	Heckenberger Gy.	Hlatko János	szabó	jó	54	38	elégs
	Heffer Gyula	Weisz Bernát	szabó	jó	44	2	jó
	Heizler Ödön	Hirschl Henrik	fodrász	26	6	jó	
25	Herjávecz György	Szy Dániel	kovács	jó	—	elégs	felsz.
	Holczer Gyula	Gross József	pék	—	—	elégs	
	Horváth Ferencz	Tauszik Sal.	kocsigy.	jó	6	6	jó
	Horváth Béla	Hlatko János	szabó	jó	55	17	jó
	Horváth István	Horváth Istv.	csizmadia	108	8	elégt	
30	Horváth István	Zelenák Antal	kőmives	jó	69	33	elégt
	Jakab János	Steiner Fülöp	czipész	72	6	elégt	
	Kahn József	Berger József	bádogos	142	—	elégt	
	Kálovics János	Hirschler Ant.	szabó	jó	85	7	jó
	Kelemen György	Zelenák Antal	kőmives	85	85	elégs	felsz.
35	Keszler Jenő	Keszler Lajos	bádogos	—	—		elkölt
	Klappert Gusztáv	Klappert János	szijgyártó	86	2	elégt	
	Kohn Gyula	Berger József	bádogos	142	—	elégt	
	Lehner József	Krausz Miksa	borbély	—	el.	az	ipart
	Lengyel Pál	Brántin József	asztalos	jó	20	14	jó
40	Lukács József	Fischel Fülöp	betüszedő	jó	—	elégs	
	Márkus Sándor	Fischer János	czipész	jó	38	12	elégs
	Matalics Béla	Keller Mátýás	czipész	112	16	elégt	

A csillaggal jellettek későn, évközben iratkoztak be, azért osztályzatot nem kaptak.

A t a n u l ó						Mulasz-	Általános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglakozása	erkölcsi viselete	tött órák				
				összege	igazol			
	Meller Sándor	Csillag Béla	borbély	jó	—	—	jó	
	*Morandini Bálint	Morandini R.	kőmives	jó	—	—		
45	*Mulacsics István	Szivos Imre	csizmadia	szab	—	—		
	Nagy József	Buksz Ignác	borbély	szab	—	—		felsz.
	Nagy József	Bárd Fülöp	mészáros	jó	—	—		felsz.
	Németh Sándor	Tóth József	kovács	szab	56	20	elégt	
	Novák János	Tamásek János	szabó	k. sz.	—	—	elégs	
50	Novoszel József	zr. Daltor Jánosné	bádogos	szab	—	—		eltáv.
	Pati Antal	Fogt Jakab	borbély	jó	6	6	jó	
	Páros Endre	Geicz József	asztalos	szab	99	19	elégs	
	Penz István	Grossmann J.	lakatos	szab	—	—		felsz.
	Pölczer Gyula	Gross József	pék	—	—	—	nem	járt
55	Preisz Vincze	Ungár Mátyás	czipész	szab	27	27	elégt	
	*Rábel Sándor	Rabinek Sánd.	lakatos	jó	—	—		
	*Rezek Lipót	Kanász József	szabó	szab	—	—		
	*Rothmann György	Ábrahám Kár.	mészáros	jó	—	—		
	Simon József	Vinczek József	kőmives	jó	124	72	elégt	
60	Simon Vendel	Dukász József	czipész	szab	—	—	elégs	
	Schön Sándor	Buksz Ignác	borbély	szab	32	32	jeles	
	Sinkó József	Klement Péter	lakatos	k. sz.	—	el.	az	ipart
	*Schreiber Bertalan	Weiser József	lakatos	k. sz.	—	—		
	Stocker Rezső	Hlatkó János	szabó	k. sz	103	9	elégt	
65	Strobl György	Zelenák Antal	kőmives	szab	70	70	elégt	
	*Szabó József	Szabó József	bábos	—	—	—		
	Szommer Mór	Hiezelberger György	borbély	szab	48	—	elégt	
	Szundra Ferencz	Hahn Sándor	szabó	szab	58	30	elégt	
	Tilinger János	Geizl Miksa	ács	jó	—	—	elégs	felsz.
70	Tóth Lajos	Babies Antal	czipész	jó	32	08	jó	
	Totta Tamás	Csizmadia Józs.	czipész	szab	146	05	elégt	
	Trenkál Károly	Miltényi Sánd.	czipész	jó	37	37	elégs	
	Válintin Ferencz	Válintin Fer.	csizmadia	szab	19	19	jó	
	*Varga Gábor	Tancsics Józs.	asztalos	szab	—	—		
75	*Varga Lajos	Francsics Istv.	czipész	szab	—	—		
	Veisz Béla	Stern Mór	kefekötő	szab	103	—	elégt	
	Visnovics István	Torma Lajos	asztalos	szab	35	—	elégt	
	Vlach András	Meilinger Ján.	csizmadia	szab	42	—	elégt	
	Vukics Lajos	Vukics András	csizmadia	—	—	—	nem	járt
80	Zimicz Péter	Tass Simon	borbély	k. sz.	40	—	elégt	
	*Zsiga Ferencz	Takács József	csizmadia	szab	—	—		

B. I. osztály.

A t a n u l ó						Mulasz- tott órák	Altalános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazolt			
	Ács Ferencz	Horváth József	csizmadia	szab	1	—	elégs	felsz.
	Bán Béla	Fischel Fülöp	nyomdász	jó	20	14	jó	
	Bali Károly	Topolits János	csizmadia	k. sz.	37	—	elégs	
	Baranyai Mátyás	Hilez Lajos	csizmadia	k. sz.	47	—	elégt	
5	Berlád György	Kaufman Fer.	asztalos	jó	20	14	elégs	
	Bojedánin Sándor	Sável János	lakatos	jó	7	7	jó	
	Bóhm Gyula	Huszár Antal	lakatos	k. sz.	11	—	elégt	
	Deutsch Károly	Keller Ignátz	czipész	jó	12	8	elégs	
	Ernwrith Gyula	Jacht Jakab	fodrász	k. sz.	48	—	elégt	
10	Fatér Lajos	Sallér Lajos	kőmives	szab	25	—	elégs	
	Felker Lajos	Pólin Péter	kéménys.	jó	34	34	jó	
	Gál József	Weiser József	lakatos	szab	23	4	elégs	
	Glávacs István	Szaller Gottfr.	czipész	szab	4	—	elégs	felsz.
	Karafiát Lajos	Babics Antal	czipész	szab	15	3	elégs	felsz.
15	Kaizer József	Kaizer József	czipész	k. sz.	26	—	elégs	
	Kállovits László	Tóth Mihály	ács	jó	25	6	elégs	
	Kedmenecz András	Csillag Károly	asztalos	jó	8	8	jó	
	Kiss Sándor	Fiálovits Lajos	asztalos	szab	23	—	elégs	
	Kiss János, ágost.	Bakonyi György	csizmadia	szab	18	—	elégs	
20	Kováts István	Keller Ignátz	czipész	szab	25	5	elégs	
	Kovácsits Ignác	Ginzer Sándor	asztalos	szab	18	6	elégs	
	Kukuruzsnyák M.	Hekenberger A.	asztalos	k. sz.	53	—	elégt	
	Kluger Samu, izr.	Kluger József	mészáros	szab	—	—	elégs	felsz.
	Krucsei György	Tóth Mihály	kőmives	k. sz.	56	—	elégt	
25	Lasitz István	Weiser József	lakatos	szab	43	20	elégs	
	Magyar Bertalan	Hernyevits Bert	czipész	szab	7	—	jó	
	Mátyás József	Mátyás István	csizmadia	szab	33	11	elégs	
	Málc György	Farkas Viktor	csizmadia	szab	8	—	elégs	felsz.
	Mácsek Lajos	Weiser József	lakatos	k. sz.	38	—	elégs	
30	Márkovits István	Morándini R.	kőmives	szab	40	—	elégs	
	Mikó János	Szántó János	kőmives	szab	13	8	jó	
	Nagy Károly	Neufeld Salam.	czipész	szab	24	4	jel	
	Nagy Ferencz, ref.	Huszár Antal	lakatos	szab	28	4	jó	
	Németh Ferencz	Sallér Lajos	kőmives	k. sz.	19	—	elégs	
35	Ofenbeck Vilm., ág.	Fischel Fülöp	könyvk.	szab	19	15	elégs	felsz.
	Paulin József	Kováts Vendel	lakatos	szab	6	—	elégs	felsz.
	Perger Imre	Perger Imre	czipész	szab	34	—	elégs	
	Pecsics János	Kolonits és Tersztenyák	kőfaragó	jó	4	4	jel	
	Pető Ferencz	Szántó János	kőmives	szab	19	—	elégs	
40	Pintér Lajos	Fischel Fülöp	nyomdász	szab	32	—	elégs	
	Polák Farkas, izr.	Pfeifer Jakab	czipész	szab	6	6	jó	
	Rezács Ferencz	Spetta Dávid	órás	k. sz.	54	—	elégt	
	Richter Ferencz	Róth Lipót	asztalos	—	—	—	—	elkölt

A t a n u l ó					Mulasztott órák	Altlános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdlájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazolt		
45 Sável Béla	Sável János	lakatos	k. sz.	16	—	elégs	
Saller Imre	Dór István	szabó	szab	24	—	jó	
Simon István	Frank Marton	czipész	szab	48	—	elégs	
Scheiber Lipót, izr.	Hirschl Henrik	fodrász	jó	23	23	jó	
Schwarz Adolf, izr.	Schlesinger Zs.	mészáros	k. sz.	54	—	elégt	
Stréni István	Harthman Ign.	lakatos	szab	36	4	elégs	
50 Stróber József	Szabó József	lakatos	szab	8	—	elégs	felsz.
Tóber János	Tóth Mihály	kőmives	k. sz.	52	—	elégt	
Tóth János	Pimeiszl Henrik	czipész	jó	7	7	jó	
Ungár Kálmán	Dietrich Mátyás	csizmadia	k. sz.	14	—	elégs	
Ungár Lajos	Weiser József	lakatos	k. sz.	45	16	elégt	
55 Ujlaki Béla	Ország Kálmán	lakatos	szab	35	10	jó	
Varga Lajos	Dancs Kálmán	czipész	szab	42	2	elégs	
Varga Jenő	Hirschl és Bachrach	lakatos	szab	46	—	elégs	
Winsits Lajos	Guttman Gyula és fia	kádár	k. sz.	55	—	elégs	elkölt
Weinovits József	Weiser József	lakatos	k. sz.	41	—	elégt	
60 Wujkovits György	Saller Lajos	kőmives	szab	28	—	elégs	

II. osztály.

A t a n u l ó				Mulasz- tott órák		Altalános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazol		
Anders Jenő	Dans Kálmán	asztalos	jó	58	58	jeles	
Antal Lajos	Kaufmann Fer.	asztalos	jó	20	1	jó	
Antal Géza	Weiser János	lakatos	—	—	—		felsz.
Antalics Lajos	Munkácsi Nánd	fodrász	jó	86	86	jó	
5 Antal Flórián	Dans Szilveszt.	asztalos	—	—	—	isk. n.	járt
Balogh Gusztáv	Tansics József	asztalos	k. sz.	83	2	elégt	
Bahál Lajos	Simon Pál	cipész	jó	45	45	jó	
Babics Lajos	Mezei Lajos	szabó	k. sz.	30	30	elégt	
Bánekovics Sándor	Huszár Antal	lakatos	szab	79	6	jó	
10 Bencze László	Mersits Ede	cipész	jó	—	—		felsz.
Berecz János	Sallér Lajos	kőmives	—	—	—		felsz.
Bonyhádi Samu	Weiss L. és F.	nyomdász	jó	18	18	jó	
Czindrics Lajos	Tóth Mihály	ács	k. sz.	68	68	elégt	
Czitár Zsigmond	Huszár Antal	lakatos	k. sz.	63	—	elégt	
15 Didrich Gyula	Hartmann Kár.	hentes	k. sz.	9	—	elégs	
Dvorzták István	Fischel Fülöp	könyvk.	—	—	—		eltáv.
Furmen Imre	Boda József	cipész	—	—	—		felsz.
Gill Károly	Weiser János	lakatos	k. sz.	134	4	elégt	
Gyursecz Mátyás	Rosenfeld S.-né	cipész	szab	94	8	elégt	
20 Halász János	Saller Lajos	kőmives	szab	—	—		felsz.
Harsai Ferencz	Keller Mátyás	cipész	—	—	—		eltáv.
Hikádi Sándor	Babics Antal	cipész	szab	115	—	elégs	
Hilcz József	Hartman Ignátz	lakatos	—	—	—		felsz.
Hodics Ferencz	Szabó József	lakatos	szab	104	4	jó	
25 Hodics József	Schapringer I.	borbély	k. sz.	56	—	jó	
Horváth György	Sárközi Kálm.	bábsütő	jó	40	18	jó	
ifj. Horváth József	Muzikár Vincze	asztalos	k. sz.	103	—	vm.	
id. Horváth József	Félegyházi Kár.	kovács	—	—	—		felsz.
Horváth Károly	Saller Lajos	kőmives	—	—	—		felsz.
30 Horváth Lajos	Schei József	kőszőrüs	k. sz.	62	—	vm.	
Horitkó Arthur	Hüschl és Bachrach	lakatos	szab	112	17	elégt	
Hlaszek Károly	Haba József	bognár	—	—	—	mh.	
Imrei Ádám	Turek Ferencz	csizmadia	szab	144	—	elégt	
Imrei József	Sável János	lakatos	k. sz.	70	—	elégt	
35 Izsó Bertalan	Grossman Józs.	lakatos	—	—	—		felsz.
Jerzsán János	Morandini R.	kőmives	k. sz.	88	—	jó	
Kasztl Győző	Schweitzer Józs.	fodrász	—	—	—		felsz.
Kelencz Iván	Szaller Gottlieb	cipész	szab	87	—	elégt	
Kercselics Ferencz	Tóth Mihály	kőmives	szab	72	—	vm.	
40 Keszler Ferencz	Földi Antal	bádogos	k. sz.	93	16	jó	
Kiss Imre	Hartman Ign.	lakatos	szab	96	—	elégs	
Király Pál	Turbeki János	csizmadia	—	—	—		felsz.
Kovács Kálmán	Kovács András	késes	k. sz.	109	—	elégt	
Kuttner Dezső	Halasi Ádám	asztalos	k. sz.	93	—	elégs	

A t a n u l ó						Mulasz- tott órák	Altalános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselkedése	összege	igazolt			
45	Langmár István	Torma Lajos	asztalos	szab	54	5	elégt	felsz.
	Lausch Ignácz	Tass Simon	fodrász	—	—	—	—	
	Lidit Samu	Fischel Fülöp	betüszedő	szab	156	—	vm.	
	Manecsek Ferencz	Tóth Mihály	kőmives	szab	147	—	elégt	felsz.
	Marksz József	Keller Ignácz	czipész	szab	92	—	elégt	
50	Matyjasics Ferencz	Zsilovecz János	szabó	—	—	—	—	felsz.
	Martinecz József	Martinecz Lászlóné	hentes	jó	14	—	jó	
	Matus József	Miltényi Sándor	czipész	szab	170	68	elégt	felsz.
	Mészáros Jenő	Grossman József	lakatos	szab	—	—	—	
	Mészáros Kálmán	Weiser János	lakatos	szab	43	8	jó	
55	Németh Imre	Németh György	bognár	k. sz.	154	—	elégt	felsz.
	Nováczi Imre	Nováczi Imre	csizmadia	jó	35	—	elégs	
	Pápai József	Szatler Károly	szobafest.	jó	81	—	jeles	
	Pint János	Morandini R.	kőmives	szab	74	—	jó	
	Pint Lajos	Hahn Sándor	szabó	szab	70	—	elégt	
60	Pichler Ede	Ausperger Fer.	rézműves	—	—	—	—	
	Pozsgai Ferencz	Lórai Károly	csizmadia	szab	148	—	elégs	felsz.
	Plavtárics János	Kovács György	csizmadia	szab	90	—	elégt	
	Rada Kálmán	Szabó József	lakatos	szab	78	2	elégt	
	Ratanics János	Bodis János	czipész	szab	96	12	elégt	felsz.
65	Rossner József	Weiser János	lakatos	szab	165	20	jó	
	Rozs György	Ross Ferencz	köteles	jó	76	—	vm.	
	Sárecz Kálmán	Sárecz György	csizmadia	—	—	—	—	felsz.
	Sipos István	Saller Lajos	ács	szab	101	8	jó	
	Sífrík Gyula	Huszár Antal	lakatos	szab	110	—	vm.	
70	Simon János	Datler János	bádogos	szab	128	20	elégs	járt
	Surugli Nándor	Surugli József	bognár	k. sz.	—	—	isk. n.	
	Snidár Antal	Tóth Mihály	kőmives	k. sz.	127	—	elégt	
	Schroder Ágoston	Tomásek János	szabó	k. sz.	—	—	—	felsz.
	Stetkó Ignácz	Nagy Károly	csizmadia	szab	—	—	—	
75	Szekeres István	Tóth Mihály	kőmives	k. sz.	—	—	isk. n.	járt
	Szűcs István	Weiser János	vasöntő	k. sz.	84	—	vm.	
	Szántó Géza	Huszár Antal	lakatos	—	—	—	—	felsz.
	Takács János	Iszak János	csizmadia	—	—	—	—	
	Takács Imre	özv. Fischer Jánosné	czipész	—	—	—	—	felsz.
80	Tesék Ferencz	ifj. Sobár Gy.	kefekötő	jó	20	4	elégt	
	Tersztenyák Vilm.	Schavel János	lakatos	k. sz.	107	—	jó	eltáv.
	Tóth György	Csikos Sándor	lakatos	szab	—	—	—	
	Török István	Mihály István	pék	k. sz.	78	78	elégt	
	Vajas Ferencz	Kaufmann Mór	szabó	szab	174	—	elégt	felsz.
85	Veisz Richárd	Mezei Lajos	szabó	k. sz.	184	—	elégt	
	Vizeli Antal	Saller Lajos	kőmives	jó	77	—	jó	
	Vugrinecz József	Saller Lajos	kőmives	—	—	—	—	felsz.
	Wolfrom Károly	Einspinner Laj.	szobafest.	k. sz.	—	—	isk. n.	

III. osztály.

A t a n u l ó				Mulasz- tott órák		Általános sorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselkedése	összege	igazolt		
	Bedenek Ferencz	Weiser József	lakatos	szab	102 22	vm.	
	Bencze Gyula	Weiss L. és F.	nyomdász	szab	56 6	elégs	
	Bendekovics Ferenc	Huszár Antal	lakatos	k. sz.	— —	vm.	
	Berger Ignác, izr.	Hartmann Ign.	lakatos	szab	107 65	elégs	
5	Berger Zoltán, izr.	Spetta Dániel	órás	k. sz.	55 55	vm.	
	Böhm Ferencz izr.	Szabó József	lakatos	k. sz.	93 54	vm.	
	Bród Ignác, izr.	Hiczelberger Gy	fodrász	szab	46 46	jó	
	Brunner József	Huszár Antal	lakatos	k. sz.	— —	vm.	
	Detrich Miklós, ev.	Jack Frigyes	órás	k. sz.	— —	vm.	km.
10	Dolmányos József	Weiser József	lakatos	szab	56 —	elégt	felsz.
	Dvorsták István	Fischel Fülöp	könyvköt.	szab	80 —	vm.	
	Fliszár Károly		szobafest.	szab	28 28	elégt	felsz.
	Fuchs János, ev.	Gyümölcs Laj.	esizmadia	jó	18 16	jó	felsz.
	Gerencsér János	Hell János	cipész	jó	133 100	elégs	
15	Goldberger Vilm. izr.	Fischel Fülöp	könyvk.	szab	164 —	vm.	
	Harangozó János	Dáttler János	bádogos	jó	92 20	jó	felsz.
	Hencsics György	Müller József	szabó	jó	22 22	elégs	felsz.
	Imre György	Turek Gyula	esizmadia	jó	135 60	elégt	
	Izsák Lajos, ev.	ifj. Wajdits J.	nyomdász	jó	149 71	elégt	
20	Jáncsecz Tamás	Dants Kálmán	asztalos	jó	17 17	elégs	felsz.
	Junker Károly	Weiser József	lakatos	k. sz.	173 —	vm.	
	Káschmitter Károly	Schapringer I.	fodrász	szab	54 54	jó	
	Kálmán István	Saller Lajos	kőműves	jó	— —	elégt	felsz.
	Kereszturi Gábor	Weiser József	lakatos	k. sz.	— —	vm.	
25	Kiss Pál	Simon János	esizmadia	jó	13 4	vm.	
	Klánovics György	Vugrincsics F.	szabó	jó	171 —	elégt	
	Kolongya Boldizsár	Zelenák Antal	kőműves	jó	41 22	vm.	
	Korzáti Károly	Lahunság G.	szabó	k. sz.	129 —	elégs	felsz.
	Lastufka Károly	Slezinger Adolf	fodrász	szab	42 6	vm.	
30	Lengyel Dénes	Sávell János	lakatos	szab	12 6	vm.	
	Meskó Ferencz	Róth Lipót	asztalos	jó	60 —	elégt	
	Nagy Árpád	Fischel Fülöp	könyvköt.	szab	— —	vm.	
	Németh Lajos	Rátnik Mátyás	szabó	k. sz.	109 —	vm.	
	Paizs József	Huszár Antal	lakatos	szab	105 34	vm.	
35	Pánovics Ferencz	Savell János	lakatos	jó	— —	elégt	felsz.
	Pingiczer Gyula	Weiss L. és F.	könyvköt.		66 —	vm.	felm.
	Plehel János, ev.	Dreven Antal	esizmadia	jó	46 23	elégt	felsz.
	Radics József	Kumpert Antal	szabó	jó	45 —	vm.	
	Reithoffer János	Reithoffer Ján.	esizmadia	szab	112 —	elégt	
40	Remecz István	Juck Pál	kovács	szab	56 2	elégt	
	Richter Sándor	Doór István	szabó	jó	65 26	kit.	
	Ruzsics Ferencz	Miltényi Sánd.	cipész	jó	48 30	elégs	
	Saller János	Miltényi Sánd.	cipész	jó	95 —	vm.	

A t a n u l ó				Mulasz- tott órák		Általánosorozat	Megjegyzés
neve és hitvallása	gazdájának neve	foglalkozása	erkölcsi viselete	összege	igazolt		
	Saller Géza	Huszár Antal	lakatos	k. sz	126	57	vm.
45	Sántha József	Weinberger M.	mészáros	szab	11	—	elégt felsz.
	Szántó István	Bódis János	czipész	jó	145	—	vm.
	Szommer József	Weiser József	lakatos	k. sz.	—	—	km.
	Szommer Pál, izr.	Kaufmann M.	szabó	k. sz.	63	—	km.
	Tánczenberger J.	Andel Ferencz	szabó	k. sz.	54	—	elégt
50	Tompa Mihály	Miklóska Luk.	csizmadia	jó	—	—	jel. felsz.
	Tóth János	Dattler János	bádogos	jó	—	—	vm.
	Wajdits Árpád	ifj. Wajdits J.	betűszedő	jó	127	47	elégs
	Wernigg Richárd	Weiser József	lakatos	k. sz.	120	—	km.
	Vidosfalvy István	Kumpert Ant.	szabó	jó	8	8	jel. felsz.
55	Wünsch Sándor	Zsilovecz Ján.	szabó	szab	180	99	vm.
	Záborszky Béla, ev.	Torma Lajos	asztalos	szab	63	—	elégs
	Záborszky Ernő ev.	Fiálovics L.	kárpitós	jó	—	—	elégs
	Zsoldos György	Perkó Péter	szobafest.	szab	94	—	vm.

IX.

A tanoncz-munkakiállítás kimutatása.

A tanoncz neve	Tanonc-ideje	Iparág	A tanítómester neve	Kiállítási tárgy	Bírálat
Bauer József	1 ¹ / ₄	kefekötő	Metz Lajos	kefe	jel
Keszler Ferencz	1 ¹ / ₂	bádogos	Földi Antal	vizes kánna	jel
Bahál Lajos	2 ¹ / ₂	czipész	Simon Pál	pár komót czipő	jó
Vizeli Antal	2	kőmives	Saller Lajos	tervrajz	jel
5 Jakab János	1 ¹ / ₄	czipész	Steiner Fülöp	pár talpalás	elégs
Klapper Gusztáv	1	szijgyártó	Klapper János	csikó-kötő	jó
Gyursecz Mátyás	3	czipész	özv. Rosenf ld S.-né	pár női czipő	jó
Mulacsics István	1/2	csizmadia	Szivos Imre	csizma-sarok	elégs
Magyar Bertalan	2	czipész	Hernyovics B.	pár gyerm. félcz.	jó
10 Andersz Jenő	2	asztalos	Dans Kálmán	ajtó-plafon	jel
Gerencsér János	3	czipész	Hell János	pár férfi czipő	kit
Simon Vendel	1 ¹ / ₄	czipész	Dukász József	pár női félczipő	jel
Bencze László	4 ¹ / ₂	czipész	Mersits Ede	2 p. felső r. czipő	jel
Bencze László	4 ¹ / ₂	czipész	Mersits Ede	pár félczipő	elégs
15 Fischer Adolf	1 ¹ / ₂	kovács	Németh Imre	patkó	jel
Trenkál Károly	3	czipész	Miltényi Sánd.	pár gyerm. czipő	jel
Veisz Richárd	1 ¹ / ₂	szabó	Mezei Lajos	mellény	jel
Matus József	2	czipész	Miltényi Sánd.	pár fej-borítás	elégs
Pévecz Lajos	2	czipész	Miltényi Sánd.	pár talpalás	jó
20 Hodics Ferencz	2 ³ / ₄	lakatos	Szabó József	3-os garnitur	jel
Bóhm Ferencz	2	lakatos	Szabó József	vindofen	jel
Rada Kálmán	2	lakatos	Szabó József	tűzhelykerítő	jel
Kiss Pál	3	csizmadia	Simon János	pár férfi csizma	jel
Kuttner Dezső	3	asztalos	Halasi István	kis gyermek ágy	jó
25 Meskó Ferencz	3	asztalos	Róth Lipót	kis játék sublat	jel
Németh Sándor	3	kovács	Tóth József	ló-patkó	jel
Németh Sándor	6 ¹ / ₂	kalapos	Fliegenstatt Ist.	fekete kalap	jó
Imrei József	2 ¹ / ₂	lakatos	Sável János	takarék tűzhely	jel
Richter Sándor	2 ¹ / ₂	szabó	Dór István	nadrág	jel
30 Tóth Lajos	3 ¹ / ₂	czipész	Babics Antal	p. kis leány czipő	jó
Hikádi Sándor	2 ¹ / ₂	czipész	Babics Antal	pár kis czipő	jel
Babics Lajos	4	szabó	Mezei Lajos	kis vadász öltözet	jel
Pozsgai Ferencz	4	csizmadia	Flórai Károly	pár vörös fejelés	jó
Martinez József	3	hentes	özv. Martinez Lászlóné	pár kolbász	jó
35 Németh József	1 ¹ / ₂	bognár	Knáusz Fer.-né	kis fejsze nyél	jó
Márkus Sándor	2 ¹ / ₂	czipész	özv. Fischer Sándorné	p. 35 sz. női czipő	kit
Kovácsics Ignác	2 ² / ₃	asztalos	Günzer Sándor	zsámoly	jó
Imre György	3 ¹ / ₂	csizmadia	Turek Gyula	pár fejelés csizm.	jó
Baranyai Mátyás	1	csizmadia	Hilez Lajos	pár női csizma	kit
40 Pilipál Zsigm.	1	csizmadia	Hilez Lajos	pár női csizma	kit
Tesik Ferencz	2	kefekötő	ifj. Sovár Gy.	kalap kefe	jel

A tanonc neve	Tanonc- idője	Iparág	A tanítómester neve	Kiállítási tárgy	Bírálat
Czerján Iván	2	lakatos	Sável János	sütő	jel
Gergye János	1	kovács	Horváth József	kasza ülő	jó
Deucs Károly	3	czipész	Keller Ignác	pár férfi czipő	kit
45 Márksz József	4	czipész	Keller Ignác	pár női czipő	jel
Kukuruzsnyák M.	1 1/2	asztalos	Heckenberger Alajos	kis asztal	jó
Horváth Mátyás	1	kovács	Horváth József	kasza-ülő	elégs
Kirchenknopf F.	1	csizmadia	Horváth József	p. gyerm. csizma	elégs
Nagy Károly	2	czipész	Neufeld Salam.	pár férfi czipő	jó
50 Pacsandi Andr.	3	csizmadia	Takács József	pár férfi csizma	jel
Kovács István	3	czipész	Keller Ignác	pár női czipő	jó
Liditt Samu	1 1/2	betűszedő	Fischel Fülöp	szedés	jel
Bahn Béla	1 1/2	nyomd.	Fischel Fülöp	nyomatvány	jel
Lukács József	1/2	betűszedő	Fischel Fülöp	szedés	jel
55 Bahn Béla	1 1/2	nyomd.	Fischel Fülöp	betűszedés	jel
Záborszki Béla	2 1/4	asztalos	Torma Lajos	kis toilet tükör	kit
Heffer Gyula	3 1/2	szabó	Veisz Bernát	kabát	jel
Török István	2 1/2	pék	Mihályi István	sós-stángli	jel
Török István	2 1/2	pék	Mihályi István	fonott kifli	jó
60 Imre Ádám	3	csizmadia	Turek Ferenc	pár férfi csizma	kit
Heckenberger Gy.	3	szabó	Hlatkó János	nadrág	jel
Novák János	2 1/2	szabó	Tomások János	fekete nadrág	jó
Reithoffer János	2	csizmadia	Reithoffer Ján.	pár férfi csizma	kit
Imrei György	2	csizmadia	Turek Gyula	pár férfi csizma	kit

X.

Statisztikai kimutatás

a növendékek kora, vallása, nemzetisége és születéshelye szerint.

Osztály	Kor szerint									Vallás szerint					Nemzetiség szerint					Születésük helye		
	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19-21 éves	Összesen	Róm. kath.	Evang.	Ref. ev.	Izraelita	Összesen	Magyar	Német	Horvát	Cseh	Összesen	Zalamegy.	Vidéki	Összesen
Előkészítő, kezdő és haladó osztály	—	5	9	10	9	9	5	13	60	56	—	2	2	60	52	1	7	—	60	52	8	60
A. I. osztály	2	3	14	21	17	4	14	6	81	67	2	—	12	81	76	2	2	1	81	70	11	81
B. I. osztály	2	9	13	15	10	6	4	1	60	53	2	1	4	60	55	1	1	3	60	49	11	60
II. osztály	1	2	4	11	20	21	17	12	88	81	—	—	7	88	87	1	—	—	88	72	16	88
III. osztály	—	—	5	4	10	23	12	4	58	46	6	—	6	58	58	—	—	—	58	44	14	58
Összesen	5	19	45	61	66	63	52	36	347	303	10	3	31	347	328	5	10	4	347	287	60	347

1893/94.

XI.

Ipari foglalkozásra nézve.

Sorsz.		Előkészítő kezdő és haladó osztály	A. I. osztály	B. I. osztály	II. osztály	III. osztály	Összesen
1	Asztalos	4	5	6	7	3	25 ⁻
2	Ács	2	1	1	2	—	6 ^{+ +}
3	Bábsütő	—	1	—	1	—	2 ⁻
4	Bádogos	—	5	—	2	2	9 ^{+ +}
5	Betűszedő	—	1	—	—	1	2 ⁻
6	Bognár	1	—	—	3	—	4 ⁻
7	Borbély	—	8	2	4	3	17 ⁻
8	Czipész	9	14	12	11	4	50 ⁻
9	Csizmadia	9	8	7	8	6	38 ⁻
10	Festő	—	—	—	—	—	—
11	Hentes	3	2	—	3	—	8 ⁻
12	Kalapos	1	—	—	—	—	1 ⁻
13	Kádár	—	—	1	—	—	1 ⁻
14	Kárpitos	—	—	—	—	1	1 ⁻
15	Kefekötő	—	2	—	1	—	3 ^{+ +}
16	Kéményseprő	1	—	1	—	—	2 ^{+ +}
17	Késes	—	—	—	2	—	2 ⁻
18	Kocsigyártó	—	1	—	—	—	1 ⁻
19	Kovács	7	3	—	—	1	11 ⁻
20	Kőfaragó	—	—	1	—	—	1 ^{+ +}
21	Kőmives	12	6	8	11	2	39 ^{+ +}
22	Könyvkötő	—	1	1	1	4	7 ⁻
23	Kötélgyártó	1	—	—	1	—	2 ⁻
24	Lakatos	4	7	14	18	14	57 ⁻
25	Mészáros	—	2	2	—	1	5 ⁻
26	Nyomdász	—	—	2	2	2	6 ⁻
27	Órás	—	1	1	—	2	4 ⁻
28	Pék	—	3	—	1	—	4 ⁻
29	Rézmfíves	—	—	—	1	—	1 ^{+ +}
30	Szabó	2	9	1	6	10	28 ⁻
31	Szijgyártó	3	1	—	—	—	4 ⁻
32	Szobafestő	1	—	—	2	2	5 ^{+ +}
33	Vasöntő	—	—	—	1	—	1 ⁻
		60	81	60	88	58	347

212

XII.

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

Az 1894—95. iskolai évre a beiratások szeptember 1—10-ig bezárólag minden vasár- és ünnepnap d. e. 10—12, d. u. 2—4 óráig a népiskola IV. osztály tantermében eszközöltetnek.

Figyelmeztetnek a t. mesterek, hogy tanonczaikat a kitett határidő alatt beiratni el ne mulasszák, mert az e részben való késedelem az ipartörvény értelmében büntetést vonand maga után.

Az 1884. évi XVII. t. cz. idevonatkozólag a következőképen intézkedik. A mondott t. cz. 62. §. c) pontja így szól: „Az iparos köteles tanonczát a rendes iskolába való járásra, ott, a hol tanoncziskola van, a tanoncziskolába járásra szorítani“.

A 82. §. pedig ezt mondja: „A tanoncz mindaddig, míg tanonczideje az iparosnál tart, köteles ily iskolába járni“; s végre:

A 157. §. a) pontja szerint: „20 frttól 200 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, a ki ezen törvénynek a segédszemélyzet iskolai oktatására vonatkozó kötelességét nem teljesíti“.

Továbbá, miután még mindig több iparosmester van, a kik kételkednek azon, hogy az ő iparukhoz törvényileg kötelező a rajz; azért ezen uraknak tudomás vétel végett itt közöljük újból a miniszteri rendeleteknek erre vonatkozó pontjait:

A rajztanítás alól felmenthetők azon iparos tanonczok, kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs föltétlenül szükségük, ilyenek: a mészáros, hentes, szappanos, borbély, fodrász, fésűs, kefekötő, timár, kéményseprő, molnár, pék, kötélverő, ruhatisztító, bocskorkészítő, kávé és koresmáros tanonczok. Szükséges azonban, hogy a rajztanulás alól felmentendő ezen tanonczok a rajztanításra megállapított órák alatt az iparostanoncziskolában az általános ismeretek tantárgyaiban gyakoroltassanak.

A polgári vagy középiskolák négy osztályát sikerrel végzett iparos tanonczok, tekintettel nagyobb előképzettségükre, az iparostanoncziskolákban tanított általános ismeretek tantárgyainak tanulása alól a rajztanítás kötelezettségének fenntartása mellett felmentendők. Az így felmentett tanonczok közül a rajztanítás alól is felmenthetők azok, kik a fent elősorolt iparágakat tanulják, vagyis kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs feltétlenül szükségük.

Az iparos tanonczok közül azok, kiknek a tanszerződésben kikötött tanidejük még le nem járt, azonban a tanoncziskola III. osztályát jó sikerrel bevégezték, a tanoncziskola rendes látogatására, illetőleg a III.

osztály számára kiszabott általános ismeretek tantárgyainak ismételésére tovább nem kötelezhetők, mert e részben az iskolába járás célja elérté-
vén, az illető, jó sikerrel tanult tanoncokat ugyanazon elméleti anyag-
nak ismételésére nem kell szorítani. Ellenben a rajzitanításnál az 1884.
évi XVII. t. cz. 82. §.-át szigoruan kell venni a rajzitanulásra kötelezett
minden tanoncznál, mert a rajzolásban minden tanuló folytonosan
nyerhet magasabb kiképeztetést és szükséges, hogy rajzolni tanuljon
tanidejének egész tartama alatt.

A tanonc tanoncziideje lejártával évközben a tanultakból tartozik
vizsgálatot tenni.

Az iparos-tanonciskola igazgatósága.